

Ekonomika stojí. Už zase.

Alarmisti z radov analytikov a ekonómov hlásili totálny kolaps svetovej ekonomiky od roku 2007 s pravidelnosťou rozhlasovej Pozor zákruť. Mnohí si pritom neuvedomili, že „katastrofa“ môže byť ešte ten lepší prípad. Nejaké tie bankroty, stratené úspory, ľudia si popláčú a ide sa ďalej. My sa však pohybujeme stále bližšie k druhej alternatíve – dlhodobej ekonomickej stagnácii.

Po krátkom nadšení z desatinkových rastov v roku 2013 prichádza opäť vytriezvenie.

Po krátkom nadšení z desatinkových rastov v roku 2013 prichádza opäť vytriezvenie. Rast ekonomiky eurozóny sa dostal na bod mrazu. Tretia najväčšia ekonomika eurozóny – Taliansko – vstúpila do svojej tretej recesie od roku 2008. Asi by sa skôr slušilo napísať, že je vlastne stále v jednej recesii, len s krátkymi výdychmi. Druhá najväčšia ekonomika – Francúzsko – hlási opustenie deficitného cieľa na rok 2014. Hoci to bolo všetkým dávno jasné, vláda teraz oficiálne priznáva, že 3

% deficit štátneho rozpočtu sa tento rok opäť konať nebude. Ani slávny fiškálny kompakt nepomohol európskym politikom v dodržiavaní dohodnutých pravidiel. Dlh eurozóny utešene rastie a v prvom kvartáli dosiahol 93,9 % HDP. V júni sme zaznamenali dokonca nového člena v „klube bilión“, keď španielsky dlh prekročil bilión eur (98,4 % španielskeho HDP).

Nech už s Talianmi či Francúzmi bolo ako bolo, vždy tu bolo Nemecko, aby zachránilo deň.

Nech už s Talianmi či Francúzmi bolo ako bolo, vždy tu bolo Nemecko, aby zachránilo deň. No už aj tu dochádza dych. Nemecko v druhom kvartáli 2014 zaznamenalo 0,2 % pokles HDP a je jednou nohou v recesii.

A pozor, bavíme sa tu o druhom kvartáli 2014, takže sa ešte neprejavili sankcie, ktoré si EÚ a Rusko na seba navzájom nahádzali. Ekonomické straty pre obyvateľov EÚ aj Ruska kvôli rozhodovaniu ich politikov sú neodvratiteľné. Zo súčasného stavu sa len tak ľahko Európa nevyhrabe.

Bezradné pohľady politikov sa opäť upriamia na ECB.

Bezradné pohľady politikov sa opäť upriamia na ECB. Okrem správ o začínajúcej recesii sú podporení aj legendou o deflačnej špirále, ktorá sa pravidelne vynára z monetárnych hĺbín, aby zničila výhonky ekonomického úspechu.

ECB na rozdiel od amerického Fed-u a britskej BoE nepoužila „klasické“ kvantitatívne uvoľňovanie, ale miesto toho do ekonomiky peniaze naliata cez pôžičky bankám, najmä cez program krátkodobých pôžičiek LTRO. Jeho diferencujúcou vlastnosťou je viac-menej automatický exit. Pôžičky majú dobu splatnosti a peniaze sa tak po čase z ekonomiky upäť stiahnu. Z pôvodného viac ako bilióna eur trojročných pôžičiek ostáva nesplatená zhruba tretina, konkrétne 368,9 miliárd eur.

Tieto zdroje v ekonomike spravili dve veci. Za prvé udržali v chode nelikvidné banky, ktoré si nedokázali požičať na medzibankovom trhu. Za druhé, prispeli k masívnemu prepadu úrokových mier na štátnych dlhopisoch, keďže voľné zdroje banky čiastočne použili na nákup štátnych dlhopisov. V zrazení úrokových mier treba však značné zásluhy pripísať iným programom a síce zameraným na nákup štátnych dlhopisov (SMP

a najmä OMT).

Štátne rozpočty aj banky dostali infúziu, bokom ostali firmy. Úrokové miery na firemných úveroch rástli. Ak ku tomu pridáme konsolidáciu zväčša na príjmovej strane verejných financií naprieč Európou, rastúce regulačné zaťaženie (napríklad vo forme zelenej politiky) a spomalené otváranie trhov voči svetu, niet sa čo diviť. A teraz ako čerešnička na torte sankcie...

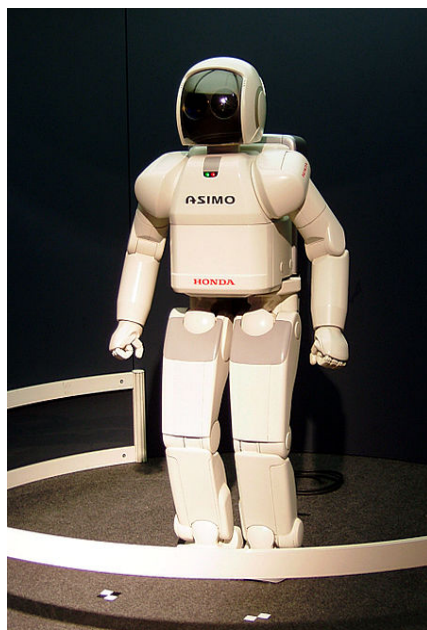
ECB pripravila program pôžičiek T-LTRO zameraný na firmy.

ECB pripravila program pôžičiek T-LTRO zameraný na firmy, ktorým by mal byť v ekonomike nenápadne nahradený milión eur zo starého LTRO, ktorý sa z nej postupne vracia. ECB dúfa, že tentokrát už neostane len pri presúvaní miliárd hore dole po účtoch ECB (tie predošlé tam ležali ako rezervy) a niečo sa dostane aj do reálnej ekonomiky.

Tento program je už teraz vnímaný ako veľké pokračovanie starého LTRO. Zásadnou zmenou by bolo až spustenie kvantitatívneho uvoľňovania, teda priameho nakupovania aktív centrálnou bankou. Momentálne tipy exportov hovoria, že šanca na jeho spustenie v roku 2015 je jedna ku trom. Neochota ECB sa však zhoršujúcou sa ekonomickou situáciou môže rýchlo zlomiť.

Diskusia o krátkodobých a dlhodobých efektoch kvantitatívneho uvoľňovania, alebo „tlačenia peňazí“ patrí k tradičným súbojom ekonomických škôl. Preto ju necháme bokom a zakončíme napriek poklesu HDP zľahka.

Čo poteší viac, ako lišiacky obchodník, čo preľstí politika?

Čo poteší viac, ako lišiacky obchodník, čo preľstí politika? Francúzska vláda pred časom zakázala Amazonu ponúkať dodanie kníh zdarma. Nepýtajte sa prečo, to je Francúzsko. Amazonu netrvalo dlho prísť na to, ako tento zákaz obísť. Knihy začal zasielať za poplatok 1 cent.

Ak máte radi zaujímavé čítanie, môžete načrieť aj do publikácii z Bruselu. Úradníci sa tam venujú rôznym zaujímavým a dôležitým činnostiam. Napríklad rozsiahlemu zisťovaniu názorov občanov na tému "robot". Zistili, že 70 % občanov Únie si myslí, že roboty berú robotu. Dúfajme, že Komisia čoskoro zakročí a autá sa opäť budú montovať kladivom a šróbovákcom!

Pekný zvyšok týždňa želá

Martin Vlachynský
14.8.2014